

ANNA SEGHERS: A HETEDIK KE-
RESZT. (Szikra).

A regény Georg Heisler, a bátor német kommunista életének egyik hősi pillana ával kezdődik: amikor megszökik Hitler koncentrációs táborából, ahova a fasiszta pribékek mint a munkásmozgalom meg nem állkuvó, az úl, valóban demokratikus Németországért küzdő harcos kerül. A menekülés ényének politikai tartalmát úgy domborítja ki az író, hogy a véletlennek a legkisebb árnyalatát sem engedi közel a hős Heisler izgalmas kiszabadulásának történetéhez. Heisler hat társa — akikkel együtt szökik meg, — egyenként áldozatul esik. Négyet szinte a szökés pillanatában ragadnak el mellőlle az örök, az ötödik bátortalanul megadja magát, míg a hatodik az izgalmakba hal bele. A határon túljutva, Heisler Hollandiába szökik, ahol végül is egy hajó fedélzetén bújjik meg. A regény izgalmas celekménysorozata felőlle egyrészt a hitleri Németország fojtó, nyomasztó társadalmi és politikai légkörét, amely még az egyébként antifasiszta érzelmű emberekkel is gyávává, megállkuvóvá, sőt besúgóvá változtatja, másrészt rámutat — éles, bizos írói kézzel — arra is, hogy a mozgalommal szorosan együtt haladó embereken nem tud erőt venni a legvadabb terror és elnyomás sem. Jó példa erre a höchsti üzem, amelynek munkásai nagyrészt szervezett öntudatos dolgozók, — még életük és családjuk kockázatásával is elrejtik és megvédik a rendszerrel szembenálló szökevény Heislert. Ezen keresztül válik Seghers könyve a haladó irodalom jelentős alkotásává. Thury Zsuzsa jól oldotta meg a fordítás feladatát. H. T.

CONSTANCIA DE LA MORA: VÉRZŐ
SPANYOLORSZÁG. (Szikra).

E könyv nyomán lépésről-lépésre követhetjük a spanvol népi harcát, amellyel véget vet demokratikus köztársaságának kikiáltásával a burzsoázia nyom szöryű elnyomásának. De e hősies harc megelémlése közben nem takarhatjuk el szemünket az áruló szociáldemokrácia diverzáns, romboló tevékenysége előlle sem, mely a reakció biztos támaszaként végül is kezébe kaparintja a hatalmat és ezzel megkezdődik a spanvol nép kálváriája, mely végzetes eseményeket hoz magával. Az 1936-os spanvol háború kitörése szemünk előtt játszódik le. Látjuk Franco kézfojtását a nemzeti közti fasiszmussal, és túl a hitleri-mussolini támogatáson, jól tudjuk: milyen nagy része volt az ellenforradalom fegyveres felkelésében a nyugati hatalmak magatartásának, a beleegyző hatalmának is! Am mindezen közben csatlós erővel elevenedik meg előttünk a szabadságáért harcoló nép egysége állása, hősies küzdelme és meg nem állkuvó harca az áruló szociáldemokraták, kémek és felforgatók ellen. Hiába öltözött Franco fegyvere: a nép nem a felharcát, mert tudja, hogy a örténelmi kerekét nem lehet visszafordítani: az elvesztett szabadság olyan kincs érték, amiért szünet nélkül harcol már 15 éve és harcolni fog a végső győzelemig! De la Mora „Vérző Spanyolország”-át olvasva, azzal a szilárd hittel gondolunk a hős spanvol nép harcának diadalára, melyre Sztálin tanított bennünket: „Nemcsak a spanvol nép ügye ez már, hanem a béke táborának, a nemzetközi proletáriátus szolidaritásának is ügye! HALÁSZ TIBOR

KURTA VÁLASZ KUCZKA PÉTERNEK

Kuczka Péter kifogásolta, hogy a Tiszatáj sok apró könyvismertetést közöl. Szerinte a bírálat rövidsége is állásfoglalás.

Válaszul közlöm: nem röffel mérik a tudományt. Nem biztos, hogy a hosszabb jobb is. Hiszen ezt maga Kuczka is bebizonyította: megírta Testamentumát és nem lett jobb bírái verseinél. Hosszú bírálatokat kapott a Testamentum, hosszabbakat, mint más jó művek, de csak azért, mert keresték a bírálók az okát, miért kellett ezt a rossz művet kiadni.

Kuczka Péter! Nem kell megsértődni azért, ha valamilyen műről röviden fejtik ki értékes voltát.

Kuczka forrófejűen, fiatalos hévvel írta meg a Tiszatáj ellen parlagi és goromba nyelven mondott támadását. Ezt nem csodálom. Csak kérdem: a Csillag szerkesztősége miért tartotta szükségesnek, hogy a hitviták durva hangját idéző támadás ebben a szövegezésben jelenjék meg.

ERDŐDI JÓZSEF